

**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ХӨХҮҮЛЭН ДЭМЖИХ, ХАРИЛЦАН
ХАМГААЛАХ ТУХАЙ МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР,
ОРОСЫН ХОЛБООНЫ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗАР ХООРОНДЫН
ХЭЛЭЛЦЭЭР**

Монгол Улсын Засгийн газар, Оросын Холбооны Улсын Засгийн газар / цаашид Хэлэлцэн тохирогч Талууд гэж нэрлэх/,

Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт хөрөнгө оруулалт хийх таатай нөхцөл бүрдүүлэхийг хүсч,

Тийм хөрөнгө оруулалтыг хөхүүлэн дэмжих, харилцан хамгаалах нь худалдаа, эдийн засгийн болон шинжлэх ухаан, техникийн харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэхэд тус дөхөм үзүүлнэ гэдгийг харгалзан үзэж,

дор дурдсан зүйлийг хэлэлцэн тохиров:

Нэгдүгээр зүйл

Энэхүү Хэлэлцээрийн зорилгод:

а/ "Хөрөнгө оруулагч" гэж Хэлэлцэн тохирогч Талын харьяат аливаа хувь хүн, түүний хууль тогтоомжийн дагуу байгуулагдсан аливаа хуулийн этгээд;

б/ "Хөрөнгө оруулалт" гэж Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хууль тогтоомжийн дагуу түүний нутаг дэвсгэрт оруулж байгаа бүх төрлийн хөрөнгийн үнэт зүйлийг хэлнэ. Тухайлбал:

хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгө, түүнчлэн холбогдох өмчийн эрх, түүний дотор барьцаалах эрх;

мөнгөн төлбөр, түүнчлэн хувьцаа, хуримтлал хөрөнгө болон тэдгээрт оролцох бусад хэлбэр;

эдийн засгийн хувьд үнэ цэнэ бүхий зүйлийг бүтээхэд оруулах мөнгөн хөрөнгө буюу эдийн засгийн хувьд үнэ цэнэ бүхий үйлчилгээ үзүүлэхэд нэхэмжлэх эрх;

зохиогчийн эрх, зохион бүтээгчийн эрх, үйлдвэрлэлийн загвар, барааны буюу үйлчилгээний тэмдэг, пүүсийн нэрийн тэмдэгт, түүнчлэн технолог болон ноу-хау;

хууль буюу гэрээний үндсэн дээр үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагаа явуулахад олгосон эрх, тухайлбал байгалийн нөөц баялгийг эрж хайх, олборлох, ашиглах эрх;

в/ "орлого" гэж энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн (б)-д заасан хөрөнгө оруулалтын үр дүнд буй болсон орлого, тухайлбал ашиг (ашгийн нэг хэсэг), дивиденд, хүү, лицензийн болон комисс авахтай холбогдсон харамж, техникийн туслалцаа, үйлчилгээний төлбөр, түүнчлэн бусад харамжийг хэлнэ;

г/ "нутаг дэвсгэр" гэж Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүрийн нутаг дэвсгэрийг хэлэх бөгөөд түүнд тухайн улсын эдийн засгийн онцгой бүс болон эх газрын хормой орно.

Хоёрдугаар зүйл

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчаас хөрөнгө оруулахыг хөхүүлэн дэмжиж, тийнхүү хөрөнгө оруулахыг хууль тогтоомжийнхоо дагуу зөвшөөрнө.

2. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хөрөнгө оруулалтыг эрх зүйн бүрэн хамгаалалтаар хангана.

Гуравдугаар зүйл

1. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр өөрийн нутаг дэвсгэрт Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчаас оруулсан хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанд хөрөнгө оруулалтаа эрхлэн хөтлөх, захиран зарцуулахад нь саад тогтор болохуйц ялгаварлан гадуурхах шинж чанартай арга хэмжээ авахгүй бөгөөд тэдэнд шудрага, эрх тэгшээр хандана.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан горим нь өөрийн улсын хөрөнгө оруулагч буюу аливаа гуравдагч орны хөрөнгө оруулагчдын хөрөнгө оруулалт болон түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаанд олгодог тааламжтай нөхцөлөөс дутуугүй байна.

3. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр энэ зүйлийн 2 дахь хэсгийн дагуу олгосон үндэсний нөхцөлийг өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу зөвшөөрөх, үл зөвшөөрөх эрх эдлэнэ.

4. Энэ зүйлийн 2 дахь хэсгийн олгож буй үндэстний нэн тааламжтай нөхцөл нь Хэлэлцэн тохирогч Талын олгож буй буюу ирээдүйд олгох дор дурдсан давуу

байдалд үл хамаарна:

- чөлөөт худалдааны бүс, гаалийн болон эдийн засгийн холбоонд оролцогч бол;
- Оросын Холбооны Улсаас Зөвлөлт Социалист Бүгд Найрамдах Холбоот Улсын бүрэлдэхүүнд орж байсан улсуудтай хэлэлцээртэй бол;
- давхар татвараас зайлсхийх тухай хэлэлцээр буюу татварын асуудлаар байгуулсан бусад хэлэлцээртэй бол.

Дөрөвдүгээр зүйл

Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт оруулсан хөрөнгө оруулалтыг улсын болгох буюу үр дагавраараа улсын болгохтой /цаашид "улсын болгох"-гэх/ адил арга хэмжээ авахгүй. Гэхдээ тийм арга хэмжээг нийгмийн ашиг сонирхолын үүднээс хууль тогтоомжид заасан журмын дагуу ялгаварлан гадуурхахгүй байх үндсэн дээр авах бөгөөд тэр нь шуурхай, бүрэн хэмжээгээр, үр ашигтайгаар нөхөн төлөгдөх ёстой. Нөхөн төлбөр нь хөрөнгө оруулалтыг улсын болгох, эсхүл улсын болгох нь албан ёсоор тодорхой болохоос өмнөхөн үеийн хөрөнгө оруулалтын бодит өртөгтэй дүйх ёстой. Нөхөн төлбөрийг Хэлэлцэн тохирогч нэг Талын нутаг дэвсгэрээс Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт үндэслэлгүй саатуулахгүйгээр, чөлөөтэй хөрвөх валютаар чөлөөтэй хийнэ. Нөхөн төлбөрийн хүүг төлбөр хийхийн өмнө хөрөнгө оруулалт хийгдсэн Хэлэлцэн тохирогч Талын нутаг дэвсгэрт мөрдөж буй ханшийн дагуу тооцно.

Тавдугаар зүйл

Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчдаас зохих татвар, хураамжийг авсны дараа хөрөнгө оруулалттай холбогдсон дор дурдсан төлбөрийг хилийн чанадад саадгүй гуйвуулах баталгаа өгнө. Үүнд:

- а/ энэхүү Хэлэлцээрийн Нэгдүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн /в/-д тодорхойлсон орлогууд;
- б/ Хэлэлцэн тохирогч хоёр Тал хөрөнгө оруулалт гэж хүлээн зөвшөөрсөн хөрөнгө оруулахад авсан зээлийг төлөхөд зориулсан мөнгө;
- в/ хөрөнгө оруулагч хөрөнгө оруулалтаа бүхэлд нь буюу хэсэгчлэн худалдсанаас олсон орлого;

Зургадугаар зүйл

Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал болон Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын хөрөнгө оруулагчийн хооронд хөрөнгө оруулалтын талаар, түүний дотор хөрөнгө оруулалтын хэмжээ, нөхцөл, журам, нөхөн төлбөрийн талаар үүссэн маргааныг аль болохоор хэлэлцээний замаар шийдвэрлэнэ.

Хэрэв маргаан үүссэнээс хойш 6 сарын дотор уг маргааныг дээрх журмаар шийдвэрлэж чадаагүй бол ийм маргааныг:

а/ тухайн хөрөнгө оруулалт хийгдсэн Хэлэлцэн тохирогч Талын эрх бүхий шүүх, эсхүл арбитрын шүүх;

б/ Стокгольмын худалдааны танхимын Арбитрын шүүх;

в/ Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Олон улсын худалдааны эрх зүйн Комиссын /ЮНСИТРАЛ/ Арбитрын шүүхийн дүрмийн дагуу байгуулагдах хөндлөнгийн шүүхэд тус тус шилжүүлнэ.

Долдугаар зүйл

Хэлэлцэн тохирогч Талууд аль нэг Хэлэлцэн тохирогч Талын хүсэлтээр энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах, хэрэглэхтэй холбогдсон асуудлаар зөвлөлдөж болно.

Наймдугаар зүйл

1. Энэхүү Хэлэлцээрийг тайлбарлах, хэрэглэхтэй холбогдсон Хэлэлцэн тохирогч Талуудын хооронд үүссэн маргааныг хэлэлцээний замаар шийдвэрлэнэ.

Хэрэв маргааныг ийнхүү шийдвэрлэж чадахгүй бол Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын шаардлагаар түүнийг хөндлөнгийн шүүхэд хэлэлцүүлэхээр шилжүүлнэ.

2. Хөндлөнгийн шүүхийг тодорхой хэрэг бүрт тусгайлан байгуулна. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр хөндлөнгийн шүүхийн нэг нэг гишүүнийг, улмаар уг шүүхийн даргаар гуравдагч улсын иргэнийг хамтран томилно. Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал маргааныг хөндлөнгийн шүүхэд хандахаар мэдэгдсэнээс хойш 2 сарын дотор уг шүүхийн гишүүд, 3 сарын дотор шүүхийн дарга тус тус томилогдсон байх ёстой.

3. Хэрэв энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан хугацаанд томилолтоо хийгээгүй бол эсхүл Талууд өөрөөр тохиролцоогүй бол Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал шаардлагатай томилолтыг хийлгэхээр Олон улсын шүүхийн даргад хандаж болно.

4. Хөндлөнгийн шүүх олонхийн саналаар шийдвэр гаргана. Ийм шийдвэрийг Хэлэлцэн тохирогч Талууд заавал биелүүлэх үүрэгтэй. Хэлэлцэн тохирогч Тал тус бүр хөндлөнгийн шүүхийн бүрэлдэхүүн дэх өөрийн гишүүний болон шүүхийн даргын үйл ажиллагаатай холбогдох зардлыг хариуцах бөгөөд бусад зардлыг Хэлэлцэн тохирогч Талууд тэнцүү хэмжээгээр хариуцна. Хөндлөнгийн шүүх бусад бүх асуудлаар үйл ажиллагааныхаа дэгийг бие даан тогтооно.

Есдүгээр зүйл

Энэхүү Хэлэлцээр нь Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Талын хөрөнгө оруулагчаас Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талын нутаг дэвсгэрт 1949 оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс хойш оруулсан бүх хөрөнгө оруулалтад түүний хууль тогтоомжийн дагуу хамаарна. Гэхдээ уг Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болохоос өмнө оруулсан хөрөнгө оруулалтын жагсаалтыг гаргах нь монгол, оросын хооронд тусад нь тохиролцох асуудал болно гэж Хэлэлцэн тохирогч Талууд тохиров.

Аравдугаар зүйл

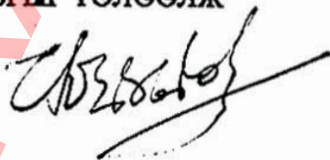
1. Энэхүү Хэлэлцээр нь Хэлэлцэн тохирогч Талууд уг Хэлэлцээрийг хүчин төгөлдөр болгох талаар өөрсдийн улсад мөрдөж буй хууль тогтоомжийн дагуу зохих шаардлагыг биелүүлсэн тухай сүүлчийн бичгээр мэдэгдсэн өдрөөс эхлэн хүчин төгөлдөр болно.

2. Энэхүү Хэлэлцээр 15 жилийн хугацаанд хүчинтэй байна. Хэлэлцэн тохирогч аль нэг Тал энэхүү Хэлэлцээрийг цуцлах тухайгаа түүний хүчин төгөлдөр байх хугацаа дуусахаас наад зах нь 12 сарын өмнө Хэлэлцэн тохирогч нөгөө Талдаа бичгээр мэдэгдээгүй бол Хэлэлцээрийн хүчинтэй байх хугацаа тав таван жилээр аяндаа сунгагдана.

3. Энэхүү Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр байх хугацаа дуусахаас өмнө оруулсан хөрөнгө оруулалтын хувьд энэхүү Хэлэлцээрийн заалт нь уг Хэлэлцээр цуцлагдсанаас хойшхи 15 жилийн туршид хэвээр мөрдөгдөнө.

Энэхүү Хэлэлцээрийг Улаанбаатар хотноо 1995 оны 11 дүгээр сарын 29 өдөр монгол, орос хэлээр тус бүр хоёр эх хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд нь адил хүчинтэй байна.

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН
ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ

ОРОСЫН ХОЛБООНЫ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗРЫГ ТӨЛӨӨЛЖ

